

Heydər Əliyev əsrinin 23-cü ili

Böyük Zəfərə aparan tərəqqi yolu

44 günlük müharibənin nəticələri Azərbaycanla Ermənistan arasında inkişaf fərqi ortaya qoydu. İşgalçılıq siyasetinin girovluğunda qalaraq dalan ölkəyə çevrilən, regional əməkdaşlıqdan kənardan qalan Ermənistan müharibənin elə ilk günlərindən möğlubiyət acısı yaşamağa başladı və cəmi 44 gündən sonra kapitulyasiyaya məruz qaldı. Azərbaycan isə düşməni diz çökdürən, onun belini qıran qalib dövlətdir. Respublikamızı böyük Zəfərə aparan yol isə ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş və sonrakı mərhələdə Prezident İlham Əliyevin inamlı davam etdiriyi tərəqqi siyasetindən keçib.

Ulu Öndərin ən böyük arzusu...

Qarabağın, bura imperialist güc mərkəzlərinin məkrli siyasetlərinin nəticəsi olaraq ermənilərin köçürülməsinin taixini yaxşı bilən ulu öndər Heydər Əliyev hələ keçmiş sovet dönəmində Azərbaycanda məsul vəzifələrdə çalışdığı, həmçinin respublikaya rəhbərlik etdiyi illərdə bu bölgəyə xüsusi həssaslıqla yanaşırdı. Ermənilərin Dağlıq Qarabağa iddiaları həmişə olub, onlar bu məsələni daim müxtəlif yollarla ittifaq dövlətinin gündəliyinə daşımaga çalışıblar. Ancaq Heydər Əliyev fenomeni onların bəd niyyətlərini gözlərində qoyurdu. Görkəmlı şairimiz Bəxtiyar Vahabzadənin töbirinə desək, Heydər Əliyev ermənilərin qarşısında bir səpər kimi dayanırdı.

Sonrakı mərhələdə - Ulu Öndər Moskvada keçmiş ittifaq rəhbərliyində çalışdığı dövrde ermənilərin Dağlıq Qarabağa bağlı iddialarının gündəmə gəlməsinə imkan vermədi. Heydər Əliyevin Özü ermənilərin fitnəkarlılarını belə xatırlayırdı: "60-70-ci illərdə erməni millətləri Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayırb Ermənistana birləşdirmək cəhdlərindən el çəkməmişdilər. Onlar defələrlə çox qızığın fəaliyyətə başlamışdır. Ancaq onların qarşısı alınmışdır. Mən bunların şəxşən şahidiyəm və bir çox hallarda həmin cəhdlərin qarşısının alınmasının təşkilatçısıyam".

Keçmiş ittifaq rəhbərliyinin siyasetinə etiraz edən Heydər Əliyev 1987-ci il oktyabr plenumbunda tutduğu vezifələrdən istefə verdi. Bununla da ermənilərin qarşısındaki səpər aradan qalxdı və onlar Dağlıq Qarabağın Ermənistana birləşdirilməsi uğrunda açıq fəaliyyətə başladılar. Belə ki, Heydər Əliyev bütün vəzifələrdən gedəndən heç iki həftə keçməmiş erməni separatçılar məsələ qaldırdılar ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycandan ayrılsın və Ermənistana verilsin.

Havadarlarının dəstiyine arxalanan Ermənistən ötən əsrin doxsanıncı illerinin əvvəllərində Azərbaycandakı AXC-Müsavat iqtidarıının diletant siyasetindən fərsət kimi istifadə etməklə ərazilərimizin 20 faizinin işğalına nail oldu. İş elə gotirdi ki, ölkənin ərazi bütövlüyünün to-

min olunması siyasetinin əsasını da ulu öndər Heydər Əliyev qoymuş. Prezident İlham Əliyevin bidirdiyi kimi, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi Ulu Öndərin ən böyük arzusu idi. Heydər Əliyevin Özü qəlbindən keçən hissələrini, torpaqlarımıza qayıdagımızı bəslədiyi böyük ümidiyini ifadə edərək deyirdi: "Arzu edirəm ki, sizlə birlikdə gedək Şuşaya. Gedəcəyik, inanın ki gedəcəyik. Şuşa Azərbaycanın gözüdür. Hər bir azərbaycanlı üçün iftخار bir nöqtəsidir. Şuşa bizim mədəniyyətimiz, tariximiz rəmzidir. Şuşa hamı üçün əzizdir, amma tək Şuşa yox. Laçın dağları da belə əzizdir. Heç vaxt biz Laçınşıns yaşıya bilmərik. Ağdam kimi gözəl bir şəhər, Füzuli, Cəbrayı, Zəngilan, Qubadlı, Kəlbəcərin o bulaqları, Kəlbəcərin o İstisusu. Biz onlarsız yaşıya bilmərik. Təsəvvür edə bilmərik".

1993-cü ilin yayında xalqın təkidlə tələbi ilə Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə qayıdan Heydər Əliyev bir tərəfdən müharibə gedə-gedə nizami ordu yaratmağa, iqtisadiyyati gücləndirmək üçün islahatlar həyata keçirməyə başladı, digər tərəfdən isə diplomatik səylər göstərərək 1994-cü ilin mayında Ermənistana atəşkəs müqaviləsinin imzalanmasına nail oldu. "Büşək Protokolu"nın qüvvəyə minməsi ilə Azərbaycan gücünü səfərbər etmək, toparanmaq və strateji möqsədləri reallaşdırmaq imkanı qazandı.

Ata vəsiyyəti, oğul qeyrəti

Xalqımızın mental dəyərlərində ata vəsiyyəti, oğul qeyrəti kimi anlayışlar xüsusi yer tutur. Tarixdən gələn ənənədir: Oğul atanın vəsiyyətini yerinə yetirməyi özünə borc bilir, buna nail olduqda isə özünü dünyadan ən xoşbəxt insanı sanır. Bu mənada Prezident İlham Əliyev xoşbəxt insandır. O, 44 günlük müharibədə atasının Şuşanın, digər ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi ilə bağlı vəsiyyətini yerinə yetirməyə nail oldu.

44 günlük müharibədə qazanılan Zəfər çoxəsrlik dövlətçilik tariximizdə ən böyük Qələbədir. Tarixa nozər saldıqda görürük ki, məmləkətimizə yaddilərinin həmlələri çox olub və bu həmlələr əksər hallarda itki'lərlə sonuclanıb. Xatırladaq ki, indiki Ermənistən paytaxtı da daxil

olmaqla əksər yaşayış məntəqələri qədim Azərbaycan torpaqları olub.

Deyə bilərik ki, bu dəfə Azərbaycanın qarşısında daha təşkilatlanmış və dünyadakı ayrı-ayrı güc mərkəzləri tərəfindən daha əmin-arxayın edilmiş məkrli düşmən dayanmışdır. Elə bir düşmən ki, dünyadan ən böyük təşkilatı olan BMT-nin belə qətnamələrinə məhəl qoymur, hətta yeni ərazilər uğrunda yeni müharibə iddiaları səsləndirirdi.

Bu kimi faktlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Ordumuzun qarşısında necə çətin bir vəzifənin dayandığı barədə konkret təsəvvür yaradır. Lakin Mütəffəv Lider İlham Əliyev ayrı-ayrı azərbaycanafob mərkəzlərdə qurulan planları dağıtmağı, alt-üst etməyi bacardı. 44 günlük

gəlir. Ancaq güclü iqtisadiyyat olmadan güclü ordu quruculuğundan danışmaq da əbəsdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illərdəki fealiyyəti, heç şübhəsiz ki, dövlət quruculuğunun bütün istiqamətlərini əhatə edirdi. Ölkənin qarşısında dayanan çoxsaylı prioritetlər sırasında əsas məsələlərdən biri de milli iqtisadiyyatın gücləndirilməsi idi. Ulu Öndər xüsusi olaraq vurğulayındı ki, iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadırdır.

Heydər Əliyev AXC - Müsavat iqtidárından dağıdılmış, təchizat-satış əlaqələri pozulmuş iqtisadiyyat miras qalmışdır. Belə vəziyyətdə Heydər Əliyev iqtisadiyyatın dirçəlməsinə yönələn müdrik qərarlar qəbul etdi, o cümlədən 100-dən çox

Fərman və Sərəncam imzaladı. Ulu Öndərin təşəbbüsü əsasında parlamentdə yeni qanunlar qəbul edildi. Nəticədə 1995-ci ildən milli iqtisadiyyatımızda bərpa, 1996-ci ildən isə artım dövrü başlıdı.

On vacib məqamlardan biri o oldu ki, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın goləcə-

mühəribədə qazanılan böyük Qələbənin memarı məhz İlham Əliyevdir. O, hələ müharibədən əvvəl qətiyyətlə bildirirdi ki, istənilən vəsiyət ilə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə nail olacaq. Prezident İlham Əliyev eyni vaxtda həm diplomatik səyləri gücləndirir, həm də müharibə hazırlıqlarını davam etdirirdi. Zaman bir daha təsdiqlədi ki, Prezident İlham Əliyev apardığı siyasetdə milli məraqları hər şəydən üstün tutur və nəyi, nə zaman, necə etməyin lazımlı olduğunu həmidən yaxşı bilir.

Hər bir məsələdə müasir yanaşma tətbiq edən İlham Əliyev Vətən müharibəsində də novatorluq nümunəsi sərgilədi. Bu müharibənin, tətbiq olunan taktikaların dünya hərb tarixində analoqu yoxdur. Mütəffəv Ali Baş Komandan İlham Əliyev qüdrətli sərkərdə kimi döyüş əməliyyatlarını elə planlaşdırılmışdır ki, Ordumuz müharibənin hər günündə irəlilədi və yeni-yeni zəfərlərə imza atdı. **Qələbənin təmin olunmasında əsas amillərdən biri - iqtisadi müstəqillik**

Bəli, müharibələrdə ordular üz-üzə

verən, milli maraqlarını qətiyyətlə qoruyaş dövlət modeli təqdim edir. Bu gün dünyada elə bir güc yoxdur ki, Azərbaycanla diktat dili ilə danışın. O cümlədən respublikamız Vətən müharibəsində şanlı Qələbəni də məhz öz gücünə təmin etdi.

Böyük Qələbənin tacı - Şuşa zəfəri

44 gün süren hərbi əməliyyatlar nəticəsində müzəffər Azərbaycan Ordusu Cəbrayı, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı şəhərlərini, Zəngilan rayonunun Mincivan, Ağbənd, Bartaz qəsəbələrini, Xocavənd rayonunun Hadrət qəsəbəsini və bir çox kəndlərini, Tərtər rayonunun Suqovuşan kəndi, Xocalı və Laçın rayonlarının bir neçə kəndləri daxil olmaqla, ümumilikdə, 300-dən çox yaşayış məntəqəsini, həmçinin Ağdərə, Murovdəğ və Zəngilan istiqamətlərində mühüm strateji yüksəklikləri işğaldan azad etdi.

Azərbaycan xalqının tarixində, mədəniyyətində və qəlbində xüsusi yeri olan, Qarabağın tacı sayılıan Şuşa şəhərinin nobrəyin 8-de işğaldan azad edilməsi isə xalqımız üçün xüsusi önəm daşıyır. 2020-ci ilin çirkinli payız günlərində cıçılardan keçib Şuşaya çatan hərbçilərimiz məsilsiz şücaətlər göstərdilər. Vətən müharibəsi günlərində KIV-də bir foto manşetlərdə təqdim olundu. Həmin fotoda əlinde silah, ciyinlərində yaralı səngər yoldaşını daşıyaraq dağlardan keçən cıçırla Şuşaya doğru irəliləyən Azərbaycan əsgəri təsvir olunmuşdu. Budur, bizim hərbçilərin sərhəd tanımayan Vətən, torpaq və Şuşa sevgisi! Şuşanın azad olunması 44 günlük müharibənin taleyi həll etdi. Düşmən bundan sarsıldı və müqavimət göstərməyin mənasız olduğunu anladı. Noyabrın 10-da üçtərəflə Bəyanat imzalandı. Həmin sənədə əsasən üzərinə götürdüyü öhdəliklərə uyğun olara, sonrakı mərhələdə düşmən Ağdamı, Kəlbəcəri və Laçını respublikamıza döyüssüz təslim etdi. Beləliklə, Azərbaycan özünün ərazi bütövlüyünə hərbi-siyasi yolla nail oldu.

Şuşanın işğaldan azad olunması mayın 10-da ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ilə bağlı xalqa müraciəti də məhz mədəniyyət paytaxtimizdən etdi. "Mən bu təbrik müraciətimi Bakıdan da edə bilərdim. Amma hesab etdim ki, mən bu gün burada olmalıyam, Şuşada olmalıyam, bu binanın önünde olmalıyam. Şuşa Zəfərimizin rəmzidir, Şuşa Zəfərimizin tacıdır", - deyə Prezident İlham Əliyev bəhs olunan müraciətində böyük qürur hissi ilə vurğulayıb.

Yazı Yeni Azərbaycan Partiyasının "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində juralistlər arasında "Heydər Əliyev və yeni Azərbaycan" mövzusunda təşkil etdiyi fərdi yazı müsabiqəsinin "Tərəqqidən Zəfərə: Heydər Əliyev ideyaları ilə yeni zirvələrə doğru" istiqaməti üzrə təqdim olunur

Mübariz ABDULLAYEV

